

GÖKYÜZÜ GÜNLÜĞÜ

Kış takımyıldızlarının parlak yıldızları arasında dikkati çeken bir başka gökcismi daha var. Bu gökcismi, sarımsı rengiyle kendini belli eden Satürn. Gezegeni, hava karadığında doğu ufku üzerinde görebilirsiniz. Satürn, 27 Ocak'ta karşıkonumdan (Güneş – Yer – Satürn dizilişi) geçeceği için, hem bize en yakın konumunda hem de bütün gece gökyüzünde. Satürn, 2029'a kadar bize bir daha bu kadar yakın olmayacak. Bu durum, gezegenin parlaklığı için de geçerli. İşte bu nedenle, teleskoplu gözlemciler için bu ay Satürn en güzel hedef. Ne var ki, gezegenin özellikle teleskoplu gözlemler için uygun konuma gelmesi için birkaç saat beklemek gerek. Satürn'ü, sarımsı rengi sayesinde, yakınındaki parlak yıldızlardan ayırabilirsiniz.

Satürn, gökyüzünün en parlak ve geniş açık yıldız kümelerinden biri olan Arıkovanı'yla (M44) çok yakın görünür konumda. Kümeyi, gözlem koşullarının iyi olduğu bir gözlem yerinden, çıplak gözle görebilirsiniz. Bir dürbünle bakarsanız, Satürn'ü ve Arıkovanı'nı aynı görüş alanında görebilirsiniz.

Bir süredir akşamlarımızın "yıldızı" olan Venüs, artık sabah gökyüzünde. Gezegen, 14 Ocak'ta Yer'le Güneş arasından geçti ve birkaç gün içinde sabah gökyüzünde Güneş doğmadan kısa bir süre önce güneydoğu yönünde gözlenebilir duruma gelecek. Venüs'ü yeniden akşam gökyüzünde görmek için neredeyse bir yıl beklememiz gerekiyor.

Akşam hava karadığında, Mars'ı bulmak kolay. Gezegen bu sırada neredeyse tam başucunuzda (gökyüzünde en yüksek noktada) bulunuyor. Mars, yeryüzünden giderek uzaklaştığı için, görünür parlaklığı giderek azalıyor. Ocak'ta, parlaklığı yakı-

nındaki turuncu yıldız Aldebaran'inkinden biraz daha fazla. Benzer renkleri sayesinde, Mars ve Aldebaran, gökyüzünde güzel bir ikili oluşturuyorlar. Mars ve Aldebaran'ı birleştiren sanal bir çizgi çizdiğinizde, bu çizginin orta noktasının biraz kuzeyinde kalan yıldız kümesi Ülker (M45).

Jüpiter, gözlerden uzakta. Gezegen, gece yarısından epeyce sonra doğuyor. Ancak, her gün biraz daha erken doğan gezegen, gelecek aylarda gözlem için daha uygun konuma gelecek.

Merkür, yalnızca ayın ilk birkaç günü gözlem için uygun konumda. Gezegen, bu sırada sabah gökyüzünde yer alıyor ve alacakaranlık başladıktan sonra doğuyor. Ayın ortalarında akşam gökyüzüne geçen gezegen, ay sonunda bile gözlenebilecek kadar yükselmiyor.

Ay, 14 Ocak'ta dolunay, 22 Ocak'ta sondördün, 29 Ocak'ta yeniay, 5 Şubat'ta ilkdördün, 13 Şubat'ta dolunay hallerinden geçecek.

Alp Akoğlu

